

Metodika Lilli Nielsen

Vypracovala: Kristýna Veselá,
učo 327599

Metoda aktivního učení

Lilli Nielsen

- *1926, Dánsko
- Holandská speciální pedagožka
- Pracuje v Národním institutu pro nevidomé a zrakově postižené děti a mládež v Dánsku
- Vytváří pomůcky pro práci

Co se dítě musí naučit?

1. Žvýkat
2. Jíst samostatně
3. Svlékat a oblékat
4. Konstruktivně si hrát
5. Vkládat předměty do sebe
6. Rozebírat hračky
7. Vyndávat hračky z krabice
8. Rozeznávat množství
9. Stavět předměty na sebe

Příklad rozdílného učení u zdravých dětí a dětí s postižením

Jak se učí žvýkat zdravé dítě

1. Žvýkání u zdravých dětí-umí si cucat ručičky již od prenatálního období pak sací reflex při kojení
2. Cucání předmětů-zdokonalení pohybů jazyka, ústa rtů
3. Prskání-učení špulit rty
4. Okusuje předměty o dásně-prořezávají se zoubky
5. Osvojení pohybu jazykem dovnitř a se strany na stranu
6. Kousání
7. Zjišťování co je k jídlu a co ne
8. Pohyb žvýkacích svalů usnadňuje dítěti žvatlání

Jak se učí žvýkat dítě s postižením

- Problém strkat si ruku do úst a uchopovat předměty
- Příliš dlouhé podávání tekuté stravy-odmítání pevné
- Pravidlo! Neučit dítě žvýkat během jídla ale při hrách se žvýkacími svaly
- Učit žvýkat mezi dvěma jídly
- Např. sáček s moukou, gumová hadička různé tvrdosti, brčko, korálky, knoflíky přivázané na provázku, lízátka různých tvarů, kroužky podle preferencí dítěte
- Foukání učíme pomocí píšťalek, foukacích harmonik, brčka do vody, mlaskání, odfukování kousku papíru, lízání medu z tácky, pití šťávy z misky jako kočka
- Prokládání hry s dospělým a samostatně
- 30-60 minut
- Hra pro zrakově postižené bez přidruž. post.: Kdo dřív naplní hrneček korálky pusou

Snaha o změnu

kinematického pohybu

v samostatný a vědomý pohyb

Principy metody

- Učit se od aktuálního vývojového stupně
- Využití vhodné chvíle pro učení
- Dostatek času na reakci dítěte
- Mnohonásobné opakování činnosti
- Komunikace tutora na vývojové úrovni dítěte, sdílení zájmu a zpětná reakce
- Pokud dítě není nad vývojovou úroveň 3 let, nelze aplikovat tréninkovou metodu
- Využití podpůrných a aktivizačních pomůcek

- zážitky získané vlastní zkušeností
- Dítě/dospělého **necháme, aby se naučilo** základní kroky, které vedou ke zvládnutí dané dovednosti.
- Dovednost se pak stává východiskem pro započetí tréninku a výuky určité dovednosti
- Inspirace v přirozeném vývoji zdravých dětí-odpovídající podněty

- Metoda založená na podporované aktivitě dítěte
- Nabízí stimulační podněty k osobnímu rozvoji

a. zrakové-barevné papíry, lesklé předměty

b. hmatové-hmatová deska, kuličky, různé povrchy, manipulační knížky, dírkovaná deska

c. sluchové-zvonky, rolničky, chřestidla, klíčky, ...

d. kinestetické-gymnastický balón, pružinová deska, podpůrná deska

Pokojíček (Little room)

- Pomůcka využívající zrakové, hmatová a sluchové podněty
- Nácvik vnímání prostoru
- Eliminuje zvuky z okolí, dítě slyší zvuky, které samo vytváří

Pokojíček

Hrací skříňka (sound box)

- Krabička s magnetofonem
- Dítě může stlačením/uvolněním víka zapnout/vypnout kazetu
- Pod hlavu, ruce, chodidla
- Učí se, že jeho aktivita může ovlivnit okolí a vytvořit zvuk
- Spojení kinestetických, hmatových a sluchových zkušeností

Podpůrná lavice (support bench)

- Pro děti ve věku 1-2 let nesedí bez opory
- Pokládáme dítě na břicho-dítě objevuje možnosti nové polohy
- Potřeba dostatku času
- Deska dostatečně vysoko nad zemí pro volný pohyb rukou i nohou
- Lavice odpovídá rozměrům dítěte

„Hopsa dress“

- Cvičení vertikální polohy
- Doplníme vestou se suchým zipem, sklopnou deskou, pružinovou deskou...

Pružinová deska (Essef board)

- Povzbuzuje dítě k pohybům nohama
- Příležitost k posilování svalstva
- 4/6 pružin, různé polohy desky
- Dítě se od ní odráží nohama, rukama, nebo do ní bouchá, tlačí....

Sklopná deska (tipping board)

- Usnadňuje dítěti vidět a natahovat se po předmětech, které vidí
- Jde převrátit, předměty se pak hýbou, dítě je chytá
- Různé barvy pozadí, podle zájmu dítěte

Rezonanční deska

- Překližka 4 mm rozměrech 150*150 cm nebo 120*120 cm

Dítě se posadí nebo položí na desku-každou aktivitou získává sluchovou odezvu

+

mírná pružnost

- Používá se ve spojení s ostatními pomůckami (little room, support bench, low table, sound box)

Manipulační knížka (Aktivity book)

- Navržena aby před dítětem stála
- Stránky se lehce obracejí, vybízí k aktivitě
- Dítěti musíme poskytnout dostatek času a příležitostí, aby mohlo používat nejen zrak, ale i hmat a sluch

Další pomůcky

- Houpací síť POTEN
- Gumička s knoflíky (Buncher)
- Vesta se suchým zipem (Velcro vest)
- Nízký stolek (Low table)
- Dírkovaná deska (Position board)

Použitá literatura

- LILLI NIELSENOVÁ. Učení zrakově postižených dětí v raném věku. první. Praha 6: ISV, 1998. ISBN 80-85866-26-9.

